
De titel 'Milieu en Ontwikkeling' suggereert wellicht erg veel. Immers, over ontwikkeling valt zeer veel te zeggen; zeker als dit begrip ook nog op mondiaal niveau aan de orde komt. Het is de bedoeling van deze cursus om te komen tot inzicht in de mogelijkheden die het milieu aan mensen biedt om een bepaald niveau van ontwikkeling te bereiken.

Uit deze formulering blijkt al dat het milieu (dat deel van de aarde wat voor mensen relevant is) centraal staat. Wat heeft dat milieu te bieden aan mensen in hun streven om hun behoeften te bevredigen? En wat gebeurt er met dat milieu als mensen er mee omgaan? Anders gezegd: welke vormen van ontwikkeling in ecologische en economische zin treden op, wanneer mensen met hun milieu in wisselwerking treden? Vanuit deze beschouwing wordt gekeken hoe dit op wereldschaal uitwerkt en uitgewerkt heeft. We zien dan bijvoorbeeld dat ontwikkeling in ons deel van de wereld te maken heeft met het onttrekken van natuurlijke rijkdommen aan andere delen van de wereld. Op dit niveau ontstaat er dan een beeld van energie-, milieu- en ontwikkelingsproblemen in onderling verband. Dat is in pedagogisch opzicht een belangrijk doel van deze cursus. De cursus wil samenhang aangeven tussen problematieken die in de klas vaak als een geïsoleerd verschijnsel gepresenteerd worden.

Hier is echter een belangrijke relativering op zijn plaats. Immers, er zijn tal van ontwikkelingen en invloeden binnen streken, landen en werelddelen te onderkennen, die mede bepalen hoe mensen met hun milieu omgaan. Culturele en politieke invloeden en gewoonten, denkwijzen en tradities zijn medebepalend voor de vraag of een land in de Derde Wereld onderontwikkeld raakt en een industriële samenleving overontwikkeld. In deze cursus ligt het accent vooral op het spanningsveld tussen de ecologie en de economie. Anders gezegd: gezocht wordt naar wezenlijke relaties tussen deze twee 'bestaansdimensies' op wereldschaal. Voorop staan kennis en inzicht ten aanzien van milieu en ontwikkeling. Vanuit die kennis kan gezocht worden naar culturele en politieke aspecten, die er mede toe kunnen bijdragen, dat er in de wereld een ander en meer evenwichtig niveau van ontwikkeling bereikt kan worden, dat ecologisch gefundeerd is.